NATURRESERVAT

VÄLKOMMEN TILL HOLMSJÖARNA

Holmsjöarna är en av Dalarnas främsta fågellokaler. Året om finns något att upptäcka vid de tre slättsjöarna, där en stor mängd fåglar häckar och rastar. Fågeltorn och spångade leder gör det lätt att uppleva det spännande fågellivet.

VÅRKÄNSLOR

Fågellivet upplevs som bäst under våren. Då bryts vinterns lugn av högljutt kackel från gäss och tranors trumpetande. Himlagetens, enkelbeckasinens, gnäggande läte ljuder från skyn. Skogarna sjuder av fågelsång från sångare och trastar och från buskar och snår hörs näktergalens kraftfulla lovsång till våren.

HÄCKANDE FÅGLAR

Grågås och brun kärrhök hör till områdets karaktärsfåglar och ses nästan alltid i reservatet under sommarhalvåret. Häckar i sjöarna gör också skäggdopping, sothöna, kricka, enkelbeckasin, trana och fiskgjuse. I vassar och buskmarker trivs sävsparv, rör- och sävsångare, gräshoppssångare och rosenfink.

I lövskogarna runt sjöarna häckar vår minsta hackspett – mindre hackspett –, liksom ormvråk och lärkfalk. I skogen kan du också spana och lyssna efter stjärtmes, sångare och trastar.

STRÄCKANDE OCH RASTANDE FÅGLAR

Under vår- och höststräcket rastar olika vadare kring Fårans södra del och på översvämmade marker. Även sångsvan rastar vid Fåran. Mer sällsynta änder och andra sjöfåglar som stjärtand, skedand, salskrake, smålom och storskarv kan också ses, speciellt under vårsträcket. Inte sällan kommer även havsörnen glidandes på sina breda vingar.

Sprängört
Cicuta virosa

Sprängörten är en giftig växt.

ÖVERSVÄMNINGSMARKER

Den delvis grävda kanalen Fåran binder samman sjöarna med Dalälven. Älvförbindelsen gör att vattenståndet i sjöarna varierar och om våren står stora delar av strandängarna under vatten. På stränderna och i de näringsrika sjöarna frodas en rik växtlighet, vilket är en av orsakerna till naturreservatets mångfald av fåglar.

ARTRIK VÄXTLIGHET

Totalt har hela 259 olika arter av växter hittats i naturreservatet. Vegetationen är speciellt artrik i Stora Holmsjön där flera ovanliga vattenväxter lever, bland annat bandnate och trubbnate. Mer uppseendeväckande är vattenväxter som sprängört och blomvass. I björkkärren runt Stora Holmsjön växer också den sällsynta växten granbräken.

MARKER SOM KRÄVER SKÖTSEL

Förr i tiden brukades markerna i reservatet som slåtterängar. Med hjälp av lie skördades hö från de fuktiga maderna. Höet användes som vinterfoder åt traktens kreatur. Idag hålls markerna öppna av betande djur. Strandkanterna har också frästs av vid flera tillfällen för att förhindra att sjöarna och strandängarna växer igen.

- Tavlans plats – The boards location
- Reservatsgräns – Boundry of the reserve
- Parkering och information – Parking and information
- Betesmark – Pasture
- Grill – Grill
- Rastplats – Rest area
- Fågeltorn – Bird-watching tower
- Fågelskyddsområde, besöksförbud 1/4–15/7 (gäller ej markerade leder)/ Bird protection area, no admittance during the period 1 April to 15 July (does not apply to marked trails).
- Skog – Forest
- Våtmark – Wetland
- Övrig öppen mark – Other open land
- Sjöar & vattendrag – Lakes and watercourses
- Vägar – Roads
- Markerade leder – Marked trails

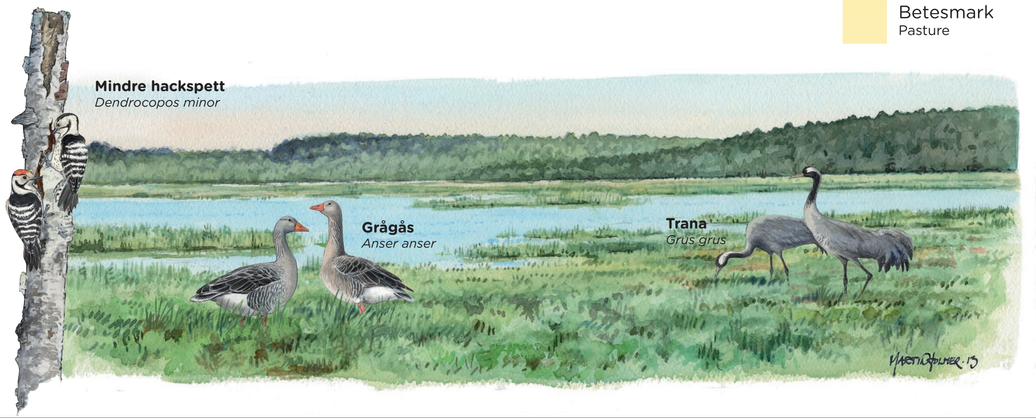

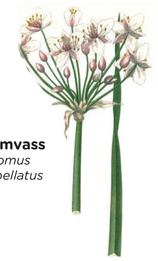

Blomvass
Butomus umbellatus

WELCOME TO HOLMSJÖARNA

Holmsjöarna is one of the foremost bird localities in Dalarna. All year round there is something to discover at the three eutrophic lakes where a large number of birds breed and rest. Bird-watching towers and footbridges enable you to come closer to exciting birdlife.

Greylag goose and marsh harrier are typical of the lakes and can almost always be seen in the reserve from March to October. Great crested grebe, coot, teal, snipe, crane and osprey also breed here. Reed bunting, reed warbler, sedge warbler, grasshopper warbler and rosefinch breed in reeds and scrub.

Lesser spotted woodpecker, Sweden's smallest woodpecker, which is no bigger than a bullfinch, breeds in the deciduous forest surrounding the lakes. Here you can also look and listen for long-tailed tit, warblers and thrushes. Buzzard and hobby breed in the forest too.

During the spring and autumn migrations, various waders rest on flooded land around the southern part of the Fåran discharge area. Whooper swans also rest here. Rare ducks and seabirds such as pintail, shoveler, smew, red-throated loon and great cormorant can be seen too, especially during the spring migration. With a bit of luck you may even see a white-tailed eagle soaring on its wide wings.

In total, no less than 259 different plant species have been found in the nature reserve. The vegetation is particularly species-rich in Lake Stora Holmsjön, where you find a number of rare water plants, e.g. grass-wrack pondweed and blunt-leaved pondweed. More eye-catching are water plants such as cowbane and flowering-rush. The rare crested buckler-fern also grows in the birch fens around Lake Stora Holmsjön.

In the past, the land in the area was managed as hay meadows. Scythes were used to cut the hay on the marshy meadows. The hay was used as winter fodder for the animals in the area. Today, the land is kept open by grazing animals. The shores have also been rotavated on several occasions to prevent the lakes and wet meadows from growing over.

§ WITHIN THE RESERVE, IT IS FORBIDDEN TO:

- travel within the area marked on the site map from 1 April to 15 July,
- travel other than on foot or ski in the terrain or on prepared paths,
- camp or park caravans, with the exception for in the field adjacent to the canoe stadium during competitions,
- park other than in designated areas, with the exception for in the field adjacent to the canoe stadium during competitions,
- travel in the area with boat or other water craft,
- bring unleashed dogs,
- light fires,
- damage living or dead trees, shrubs or other vegetation,
- introduce species of plants or animals that are not native to this particular area.

Syfte med reservatet: Syftet är att bevara och vårda Holmsjöarnas rika fågelliv, skydda den artrika floran i sjöarna och att kanalisera besökare samt att underlätta för dem att studera naturen. Reservatet ingår i Natura2000, EUs nätverk av skyddad natur.

Förvaltare: Länsstyrelsen Dalarnas län
Markägarkategori: Staten och enskilda
Storlek: 214 hektar
Beslutsår: 1984
Skyltens tillverkningsår: 2013, **Reviderad:** 2017

§ I RESERVATET FÅR DU INTE:

- under tiden 1 april - 15 juli färdas inom område som markerats på skyltkartan,
- i terrängen eller på iordningställda leder färdas annat än till fots eller på skidor,
- tälta eller uppställa husvagn. Undantag gäller dock för åkermarken i anslutning till kanotstadion i samband med tävlingar,
- parkera på annat än iordningställda platser. Undantag gäller dock för åkermarken i anslutning till kanotstadion i samband med tävlingar,
- färdas i området med båt eller annan vattenfarkost,
- medföra lössprungande hund,
- göra upp eld,
- skada levande eller döda träd, buskar eller annan växtlighet,
- inplantera för området främmande växt- eller djurart.

Illustrationer: M. Holmer (miljöer och fåglar) och C.A.M. Lindman (växter).
Text, karta och layout: Naturcentrum AB